

Houtkachels onder vuur

Houtkachels staan vandaag de dag niet dikwijls meer in het rijtje van duurzame warmtebronnen. En de mensen die er een gebruiken, krijgen de sticker 'niet milieubewust' en soms zelfs 'milieucrimineel'.

Een vreemde gewaarwording voor een groene burger die heel bewust voor een houtkachel heeft gekozen in zijn duurzaam gerenoveerde woning.

Guido Krijger

(Bio)diversiteit

Ik laat mij inspireren door de natuur. Een ecosysteem is gezond en robuust als de soortenrijkdom groot is. Het ene organisme is niet beter dan de ander. Om dicht bij het onderwerp te blijven: sommige bomen nemen aanzienlijk meer CO₂ op dan andere. Toch zou het geen goed idee zijn om nu (in tijden van de klimaatdiscussie) alleen maar die soort te planten. Elke kwaliteit heeft zijn keerzijde en juist de diversiteit aan kwaliteiten zorgt voor een duurzaam, complex en gezond geheel. Dit is een universeel gegeven. Dat geldt ook voor mensen, hun kwaliteiten en de keuzes die zij maken. Mits die het grotere geheel dienen.

Energiebronnen

Voor energiebronnen geldt hetzelfde. We moeten niet één soort energiebron nastreven. Duidelijk is dat we af moeten van fossiele brandstoffen. Dat is niet van deze tijd (letterlijk en figuurlijk). Maar er is niet één energiebron de beste. Dat bestaat niet, dat is een vergissing. Alle lof voor onze nieuwe technologie zoals het zonnepaneel, de windmolen of de warmtepomp. Maar ook deze energieleveranciers hebben hun keerzijde.

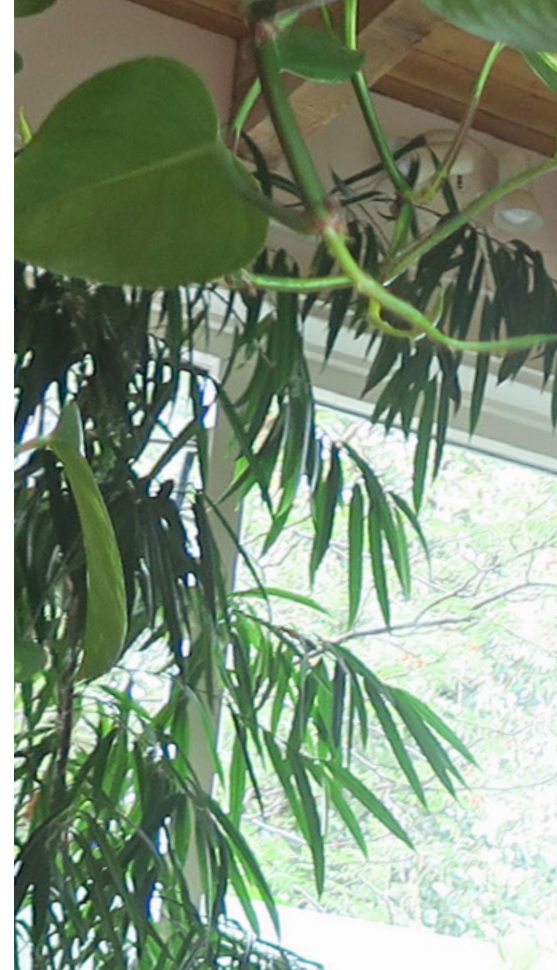
De productie van deze apparaten zijn niet bepaald milieuvriendelijk en kosten veel (uitputbare) grondstoffen. Windmolens hebben een negatief effect op het landschap en vogels. Warmtepompen zijn elektriciteitsvreters en maken geluid. Aan alle oplossingen zitten haken en ogen. Zuinig met energie zijn, dat lijkt nog het belangrijkste uitgangspunt!

Rendement

Een houtkachel met een zeer hoog rendement, dat was mijn keuze vorig jaar, na veel lezen, onderzoek, wikken wegen en voelen. Ja en dat terwijl houtkachels onder vuur liggen. Omdat ze CO₂ uitstoten, de lucht vervuilen en overlast veroorzaken vanwege fijnstof. Hoe zit dat nu precies? Onze houtkachel loopt op hernieuwbare energie, die per saldo geen CO₂ uitstoot en klimaatvriendelijk mag worden genoemd. Ons brandhout komt van bomen uit een bos, op een steenworp afstand van ons huis, die heel hun leven zuurstof hebben geproduceerd en tevens veel andere levens een geweldige dienst hebben bewezen. De bomen zorgden onder meer voor nestmogelijkheden voor vogels, schuilplekken voor dieren, schaduw en zuivere lucht.

Verstandig stoken

Verstandig stoken is daarnaast van wezenlijk belang. Hout dient minimaal twee jaar te worden gedroogd en de manier van stoken heeft grote invloed op de uitstoot. In Noorwegen, waar op veel grotere schaal hout wordt gestookt, was het vroeger de gewoonte om 's nacht de luchttoevoer van de houtkachel voor een flink deel dicht te doen en zodoende het vuur te smoren zodat vuur de hele nacht bleef smeulen en 's morgen de boel alleen maar opgerakeld hoefde te worden. Maar wel met veel rook en uitstoot van giftige stoffen als gevolg, want dat smoren zorgt voor onvolledige verbranding. Dat mag niet meer in Noorwegen: er moet verantwoord worden gestookt. Ik geef toe dat mijn manier van warmte produceren ook niet 100% schoon is. Maar dat is nihil in vergelijking met open haarden (90% van de warmte gaat door de schoorsteen naar buiten), slechte kachels en/of slechte stokers. We zouden een voorbeeld aan Noorwegen moeten nemen en moeten investeren in educatie i.p.v. de houtkachel zwart te maken.

Verzagen, kloven, stapelen

Natuurlijk leven is voor mij een groot goed en daar hoort voor mij ook de houtkachel bij. In februari en maart (voor het broedseizoen) gaan we al bezig met de houtvoorraad voor de komende winter.

Diverse natuurbeschermingsorganisaties hebben de verantwoordelijkheid om de bossen gezond te houden en de biodiversiteit zo hoog mogelijk. Daarvoor worden er ieder jaar bomen gekapt. Dit jaar hadden we vooral Amerikaanse vogelkers, een exoot die regelmatig moet worden gedund want anders gaat deze soort andere waardevolle soorten verdringen.

Verzagen, kloven en stapelen
het hoort er allemaal bij.

**Onze houtkachel maakt mij gelukkig!
Het is een klimaatvriendelijke energievoorziening, zorgt voor lichaamsbeweging, verbinding met het natuurgebied, wooncomfort en een leven met de seizoenen. En vanuit spiritueel opzicht wil ik er aan toevoegen: Wat is de mens zonder het element vuur?**

Guido Krijger is lid van de
Wantijredactie.

De man en het hout

Voor wie geïnspireerd is en/of zijn stookgedrag wil optimaliseren, kan ik van harte het boek van Lars Mytting aanraden: 'De man en het hout'. Hij doet uitgebreid verslag van het hout hakken, stapelen én verantwoord stoken. En als je buiten op straat loopt en last hebt van een sterke schoorsteenlucht: scheer de houtkachel niet over één kam. Deze mensen hebben een verkeerde kachel of kunnen niet stoken!